

Seat No. : _____

AJ-123

April-2015

M.A., Sem.-IV

Paper - 511 : Sanskrit

(One Act Play of Bhasha)

उरुभङ्गम्

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (अ) नीचेनाभांथी गमे ते भेनो अनुवाद करो : 7

Translate any **two** of the following verses :

- (1) उपलविषमा नागेन्द्राणां शरीरधरा धरा
दिशि दिशि कृता गृध्रावासा हतातिरथा रथाः ।
अवनिपतयः स्वर्गं प्राप्ताः क्रियामरणे रणे
प्रतिमुखमिमे तत्कृत्वा चिरं निहताहताः ॥
- (2) शिरसि गुरुनिखातस्रस्तरक्ताद्रगात्रो
धरणिधरनिकाशः संयुगेष्वप्रमेयः ।
प्रविशति गिरिराजो मेदिनीं वज्रदग्धः
शिथिलविसृतधातुर्हेमकूटो यथाद्रिः ॥
- (3) मम रिपुबलकालं लाङ्गलं लड
रणकृतमतिसन्धिं मां च नावेक्ष्य दर्पात् ।
रणशिरसि गदां तां तेन दुर्योधनोर्वोः
कुलविनयसमृद्धया पातितः पातयित्वा ॥
- (4) भिन्ना मे भ्रुकुटी गदानिपतितैर्व्यायुद्धकालोत्थितं
र्वक्षस्युत्पतितैः प्रहाररुधिरैर्हारावकाशो हतः ।
पश्येमौ व्रणकाञ्चनाङ्गदधरौ पर्याप्तशोभो भुजौ
भर्ता ते न पराङ्मुखो युधि हतः किं क्षत्रिये रोदिषिः ॥

(ब) नीचेनाभांथी गमे ते भे संदर्भ समझावो : 7

- (1) वैरं च विग्रहकथाश्च वयं च नष्टा ।
- (2) अहमपि खलु ते अङ्के उपविशामि ।
- (3) गुरुपुत्र, फलमपरितोषस्य ।
- (4) अन्यस्यामपि जात्यां मे त्वमेव जननी भव ।

AJ-123

1

P.T.O.

2. उरुभङ्गम् नी मूणकथा अने कविअे करेला परिवर्तनो जशावो. 14
- अथवा**
- ‘उरुभङ्गम् अे अेकमात्र संस्कृत साहित्यमां उदाहरणीय कइशान्तिका छे.’ समजावो.
3. (अ) त्रिवेन्द्रम नाटकोनो भासना कर्तृत्व अंगेनो विवाट यर्यो. 7
- अथवा**
- उरुभङ्गम् नां इपक प्रकारने लक्षणे आपी समजावो.
- (ब) नोध लपो : (गमे ते अेक) 7
- (1) उरुभङ्गम् नो विष्कम्भक
- (2) उरुभङ्गम् – शीर्षक
4. (अ) “पंयरात्र सिवायना पांय मडाभारत अेकांओअे मडाभारतना संपूर्ण नाटकमांथी छूटा पाउल अंक जेवा छे. ” समजावो. 7
- अथवा**
- उरुभङ्गम् कृतिनुं रसदर्शन करो.
- (ब) नोध लपो : (कोठपण अेक) 7
- (1) उरुभङ्गम् अने कर्णभारम् नाटकना साम्य अने वैषम्यने यर्यो.
- (2) उरुभङ्गम् मां दुर्योधननी विशेषताओ
5. नीयेना प्रश्नोना जवाब आपो : 14
- (1) हरिवंश पर आधारित भासनी कृतिनुं नाम आपो.
- (2) नान्दी पछीथी आवतां दृश्यने शुं कडे छे ?
- (3) उरुभङ्गम् मां युद्धभूमिनुं वर्णन कवि भास कोना मुजे करावडावे छे ?
- (4) भीमनी गदानुं नाम आपो.
- (5) दुर्योधनना गदागुरु कोण हता ?
- (6) दुर्योधनना साथण उपर प्रहार करवानो ईशारो कोण करे छे ?
- (7) अभीतपुत्र शब्द कोना माटे वपरायो छे ?
- (8) ‘गच्छ पुत्र, एवं वृकोदरं ब्रूहि’ आ वाक्य कोण बोले छे ?
- (9) उरुभङ्गम् नी कथावस्तु मडाभारतना कया पर्वमांथी लेवाई छे ?
- (10) अेकांकीना प्रकारभेदोना नाम आपो.
- (11) सौथी प्राचीन प्रहसन कयुं छे ?
- (12) दूतवाक्य कया प्रकारनुं अेकांकी इपक छे ?
- (13) ‘वीथी’ मां कयो रस प्रयोजाय छे ?
- (14) दुर्योधन कया प्रकारनो नेता छे ?